

Jeffrey D. Sachs, Columbia Üniversitesi'nde Ekonomi Profesörü ve Yeryüzü Enstitüsü Direktörü'dür. Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Binyıl Kalkınma Hedefleri konusunda Özel Danışmanıdır.

Prof. JEFFREY D. SACHS

Dünya Bankası için çığır açıcı liderlik

Amerika Birleşik Devletleri'ne, Dünya Bankası başkanlığı için kimi isterse aday göstermek üzere bir tür açık çek verilmişti. Banka bu yüzden, **yoksullukla mücadeleyi yönlendirme bilgisi ve ilgisinden yoksun birkaç bankacı ile politikanın** içinden gelenler dâhil birtakım uygun olmayan liderle baş başa kaldı. Dünya Bankası için Dr. Kim'in aday gösterilmesi diğer küresel kurumlara da yayılmasını umduğum bir dönüm noktası.

Geçen ay, Dünya Bankası'nın bir bankacının veya politik bir şahsiyetin yerine bir küresel kalkınma lideri tarafından idare edilmesi çağrısında bulunmuştum. "Banka'nın birinci günden itibaren, sürdürülebilir kalkınmanın büyük zorluklarıyla baş etmeye hazır, usta bir profesyonele ihtiyacı var" demiştim. Artık ABD Başkanı Barack Obama görev için Dr. Jim Yong Kim'i aday gösterdiğine göre, dünya süper bir kalkınma lideri görecektir.

Obama, bu seçimi ile gerçeği gösterdi. Açık açık "Dünyanın en büyük kalkınma ajansına, bir kalkınma profesyonelinin liderlik etme zamanı geldi" diyerek, kalkınmayı ön plana koymuş oldu.

Dünya Bankası için Dr. Kim'in aday gösterilmesi diğer küresel kurumlara da yayılmasını umduğum bir dönüm noktası. Şimdiye dek Amerika Birleşik

Devletleri'ne, Dünya Bankası başkanlığı için kimi isterse aday göstermek üzere bir tür açık çek verilmişti. Banka bu yüzden, yoksullukla mücadeleyi yönlendirme bilgisi ve ilgisinden yoksun birkaç bankacı ile politikanın içinden gelenler dâhil birtakım uygun olmayan liderle baş başa kaldı.

Bu geleneği kırmak ve Banka'nın yönetimini bir kalkınma liderine vermenin hayati önemini altını çizmek için ben de bizzat aday oldum ve bir düzine ülkeden aldığım kamuoyu desteği ve birçok da özel destekten büyük onur duydum. Dr. Kim'in adaylığı herkes için kazanmak demek ve kendisini desteklemek üzere memnuniyetle adaylıktan çekildim.

NEDEN DR. JIM YONG KIM?

Dr. Kim, kamu sağlığı konusunda dünyanın büyük

liderlerinden biri. AIDS, tüberküloz ve diğer hastalıkların tedavisinin dünyanın en yoksul insanlarına yayılmasına öncülük etmek üzere bir başka kamu sağlığı lideri Paul Farmer ile birlikte çalıştı. Daha yakın zamanda, önde gelen bir Amerikan üniversitesi olan Dartmouth College'in rektörlüğünü yaptı. Dolayısıyla mesleki uzmanlık, küresel deneyim ve önemli miktardaki yönetim bilgisi birikimini bir araya getiriyor. Bunların hepsi Dünya Bankası başkanlığı için mükemmel referanslar.

Yıllar içinde Dr. Kim ile çok yakın çalıştım. O, henüz elde hiçbir şey yokken sağlık hizmeti sunma olasılığını gören bir vizyonerdir. Cesurdur ve büyük mücadelelere girmeye hazırdır. Düşüncelerinde, yeni protokoller ve düşük gelirli toplumlar için uygulama sistemleri tasarlamada son derece sistematiktir. Düşük gelirli ülkelerde yaşayanlar için AIDS tedavisini çoğaltma doğrultusunda Dünya Sağlık Örgütü'nün çabalarını yönetti ve örnek gösterilen bir iş yaptı.

ABD'nin aday göstermesi ile iş bitmiyor. Dünya Bankası'nın, 187 üye ülkeyi temsil eden 25 icra direktörü şimdi üç aday arasından bir seçimi onaylamalı. Dr. Kim, Nijerya'nın saygın Maliye Bakanı Ngozi Okonjo-Iwela ile Kolombiya'nın eski Maliye Bakanı José Antonio Ocampo ile rekabet ediyor. Ancak Dr. Kim bu konuma gelmek için, özellikle dünya çapındaki gösterişli başarılar listesi ışığında ezici olarak favori durumda bulunuyor.

ASKERİ DARBE İLE DÜNYA BANKASI İLİŞKİSİ

Geçtiğimiz ay, Banka'nın liderliğini profesyonelleştirmeyi neden bu kadar önemseydiğini ve bunun aciliyetini benim neden vurguladığımı gösteren başka hatırlatıcıları da göz önüne serdi. Ne acıdır ki Mali hükümeti askeri bir darbe ile devrildi. Garip olan, bu ilkbaharda seçim yapılacaktı, yani ülke yakında yeni bir hükümete sahip olacaktı.

Darbe ile Dünya Bankası ilişkisini şunun için kuruyorum: Mali, aşırı yoksulluk, açlık, hastalık, kuraklık ve kıtlığın siyasi istikrarsızlık ve şiddete yol açtığı ülkelerin bir başka örneği.

Ülkeyi iyi tanıyorum. Aslında Earth Institute'un (benim yönettiğim) Mali'de büyük bir ofisi var. Birkaç yıl önce, Mali hükümeti, ülkede artan yoksullukla mücadelede yardım için bana başvurmuştu. Mali için küresel bir destek oluşturmaya çalıştım ama Banka ve diğerleri zar zor cevap verdi. Ülkedeki köylerde çalışan bizler için

çok bariz olan tehlikeleri görmediler.

Mali'nin istikrarsızlığının tek nedeni elbette ki yoksulluk değil. Etnik bölünmeler, büyük silah pazarı, Libya'daki şiddetin taşması ve diğer faktörler büyük bir rol oynadı. Fakat dünyanın genelinde, şiddeti hızlandıran ve artıran temel koşul yoksulluktur.

Bu yıl yaşanan kuraklık, Mali'de zaten kötü olan durumu daha da kötüleştirdi. Yıllardır, Batı'dan Doğu'ya (Senegal'den Mali, Nijer, Çad, Sudan, Somali, Yemen, Irak, İran, Pakistan ve Afganistan'a) uzanan ve iklim değişikliği, kuraklık, açlık ve nüfus artışının daha da büyük istikrarsızlık yarattığı kurak alanların, giderek tehlikesi büyüyen bir bölge olduğunu söylüyor ve yazıyorum.

Bu istikrarsızlık, korkutucu bir sıklıkla savaşa dönüşüyor. Kurak alanlarda çalışan bir kalkınma uzmanı olarak; insanlar aç olmaya, kıtlıkla yüzleşmeye, su sıkıntısı çekmeye ve geçim olanaksız ve umutsuz kalmaya devam ettiği müddetçe, hiçbir askeri çözümün bu geniş bölgeyi istikrara kavuşturamayacağını biliyorum. Sürdürülebilir barışa giden tek yol sürdürülebilir kalkınmadır.

ABD hükümeti bu yeni ve korkutucu gerçekliğin tehlikesini nihayet fark ediyor. Şubat ayında yayımlanan **ABD istihbarat kuruluşlarının bir değerlendirilmesinde**, "önümüzdeki on yıl boyunca su sorunları ABD'nin ulusal güvenlik çıkarları için önemli olan ülkelerdeki istikrarsızlığı artıracak" savında bulunuluyor.

Tabii ki yalnızca ABD'nin güvenliği değil, küresel güvenlik ve muazzam sayıdaki insanın hayatta kalması ve iyiliği de söz konusu. Ve gelecek 10 yılı bekleme-ye gerek yok, raporda öngörülen amansız gerçek zaten bizlerle birlikte.

Bunların tümü, Dünya Bankası'nın ve dümende Dr. Kim'in olmasının öneminin altını çiziyor. Banka, dünyanın acil fakat çözülebilir sürdürülebilir kalkınma sorunlarının ele alındığı, hükümetleri, bilim insanlarını, akademisyenleri, sivil toplum kuruluşlarını ve halkı bu büyük davada önderlik etmek için bir araya getiren bir yer olabilir. Bu küresel bir mecburiyettir ve hepimiz Dünya Bankası'nın gerçekten dünya için, uzmanlık ve dürüstlikle yönetilmesini sağlayarak bu mecburiyeti yerine getirebiliriz. Dr. Kim'in adaylığı bu amaca doğru atılmış çok büyük bir adımdır.

Telif Hakkı: Project Syndicate, 2010.

www.project-syndicate.org

Kurak alanlarda çalışan bir kalkınma uzmanı olarak; insanlar aç olmaya, kıtlıkla yüzleşmeye, su sıkıntısı çekmeye ve geçim olanaksız ve umutsuz kalmaya devam ettiği müddetçe, hiçbir askeri çözümün bu geniş bölgeyi istikrara kavuşturamayacağını biliyorum.